

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

Jaargang 15

nummer 12

december 2020

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Overijse, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Albert Van Cotthem (foto: Heemkring Okegem)

Werkten mee aan dit nummer

Jan Erkelbout, Machteld De Schrijver,

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Documentatiecentrum	3
Activiteiten	3
Activiteiten 2021	3
Lidmaatschap 2021	4
De man in de straat – Van Cotthem Albert	4
Kwartierstaat van Van Cotthem Joannes Albert	7
Kwartierstaat van Vander Gucht Martha Anna Paulina	11
Raadpleging Burgerlijke Stand	15
Louise Lateau	16
Onbegrensd Brabant	17
Wereldburger in Groot-Bijgaarden	19
Levensverhalen overhoop gegooid door WO II	20
Middeleeuwse stadsrekeningen online	21
Vondelingen	21
Cijnsboek voor Hoegaarden 1582	22
Nieuws uit het Rijksarchief	23
Schenkeningen	24
Vraag en antwoord	24
Bijlage	26

VOORWOORD

We zijn alweer toe aan de laatste nieuwsbrief van 2020. Een jaar dat we allicht niet snel zullen vergeten en ook in de geschiedenisboeken zal terechtkomen.

Ondanks de moeilijke omstandigheden en het afgelasten van vele activiteiten hebben we dit jaar de verhuis van ons documentatiecentrum tot een goed einde kunnen brengen. Alles staat klaar om jullie weer te ontvangen in onze leeszaal, en dit zo gauw de omstandigheden het toelaten.

Toch hebben we getracht jullie ook dit jaar weer interessante nieuwsbrieven te kunnen doorsturen met vele artikels, weetjes en genealogieën.

We denken ook voorzichtig aan de invulling van de activiteiten voor volgende jaar. Het is natuurlijk moeilijk plannen omdat niemand kan voorspellen hoe de pandemie gaat evolueren. Alles zal afhangen van de versoepelingen die zullen doorgevoerd worden en de mogelijkheden die deze met zich meebrengen.

Verderop in de nieuwsbrief vinden jullie een eerste aanzet tot programmatie, uiteraard onder voorbehoud.

In deze nieuwsbrief ook het vervolg op de reeks 'De man in de straat'. Na Karel Jan Frans Poot, burgemeester van Vilvoorde en Dr. Roger Lambrechts is het de beurt aan Albert Van Cothhem, oorlogspiloot.

Wij wensen jullie veel leesgenot en houd het vooral veilig en gezond!

DOCUMENTATIECENTRUM

Wegens de opgelegde maatregelen is in ons documentatiecentrum tijdelijk geen bezoek en raadpleging van documenten mogelijk.

Onze collectie rouwbrieven en bidprentjes, waarvan u de lijsten vindt op onze website, is volledig ingescand. Ook tijdens de sluiting van ons centrum kan u dus kopies bestellen en verkrijgen. Aanvragen dienen gestuurd naar info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderern.be

Intussen kan u heel wat zaken terugvinden op onze website.
Neem alvast een kijkje via <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

ACTIVITEITEN

Woensdag 9 december 2020 om 20.00 uur brengt **Claude Ghekiere** ons zijn lezing “**Van Mozes tot ..., Vondelingen in elk tijdperk**”

Locatie: Auditorium, Kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20, 1700 Sint-Ulriks-Kapelle.
In samenwerking met Davidsfonds Dilbeek-Wolsem.

De lezing wordt geannuleerd wegens de opgelegde maatregelen !

ACTIVITEITEN VOORJAAR 2021

Onder voorbehoud!

Woensdag 13 januari 2021 om **20.00 uur** houden we onze **Nieuwjaarsvergadering** met de officiële voorstelling van onze nieuwste publicatie “**Cheijnsboecken van Dilbeek, Itterbeek en Sint-Martens-Bodegem**”.

Locatie: Auditorium Kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20, 1700 Sint-Ulriks-Kapelle.
Toegang: gratis voor FV-leden – 5,00 euro voor niet-leden.

De daaropvolgende ledenvergaderingen vinden plaats op:

woensdag 10 februari 2021

woensdag 10 maart 2021

woensdag 10 april 2021

woensdag 12 mei 2021

We zullen trachten de geannuleerde lezingen van dit jaar terug te programmeren op een van voorgaande data. Dit zijn:

– lezing Jan Caluwaerts met '**Het Fonds Houwaert**'

– lezing Jean Dewaerheid met '**Napoleon 200 jaar later**'

Ook de academische zitting ter gelegenheid van ons 6^e lustrum en de uitreiking van de kwartierstaat aan Anneleen Van den Houte en Ivo Evenepoel wordt voorzien op een van voorgaande data.

Zaterdag 5 juni 2021 organiseren wij onze **26^e Praat- Kaas- en Wijnavond**

De lezing 'Mozes tot ..., Vondelingen in elk tijdperk' door Claude Ghekiere wordt geprogrammeerd op woensdag 10 november 2021.

LIDMAATSCHAP 2021

Blijf of word lid van Familiekunde Vlaanderen vzw

Wanneer u uw lidmaatschap tijdig hernieuwt, ontvangt u Vlaamse Stam zonder zorgen bij u thuis in de brievenbus. Veder kan u met de lidkaart terecht in de documentatiecentra en profiteert u van korting bij de aankoop van interessante genealogische publicaties, bij de toegang tot betalende websites of bij het bijwonen van cursussen of voordrachten.

Stort dus vandaag nog 37 euro op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen vzw, Van Heybeeckstraat 3 in Merksem, met vermelding "Lidgeld 2021".

Wij hopen u in 2021 terug te mogen verwelkomen als lid van onze vereniging en danken u oprecht voor uw steun en uw vertrouwen.

VAN COTTHEM ALBERT

Reeks "De man in de straat" Van Cotthem Albert (1890-1962)

Albert Van Cotthem, oorlogspiloot, luchtacrobaat en piloot van de koning.

In Sint-Pieters-Leeuw is op de wijk Negenmanneken een straat en een park naar hem genoemd. Op de gemeentelijke begraafplaats in Zuun staat zijn beschermd grafmonument.

Albert Van Cotthem werd op 31 december 1890 geboren in Ninove (Okegem). Het gezin verhuisde in 1902 naar Ruisbroek. Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog werd Van Cotthem ingedeeld bij de luchtmacht. In 1917 werd hij directeur van de net opgerichte school voor luchtacrobatie. Tijdens de Antwerpse Olympische Spelen in 1920 won hij de wedstrijd luchtacrobatie. Na de oorlog werd Van Cotthem aangesteld tot officiële piloot van de koninklijke familie.

Foto : Vliegenier A. Van Cotthem gekiekt na zijn eerste solo-vlucht op Nieuport (1915).

(bron: Heemkring Okegem)

In 1923 verliet Van Cotthem het leger en werd hij de eerste piloot van een lijnvliegtuig voor het net opgerichte ‘Syndicat National d’Etude du Transport Aérien’, een voorloper van Sabena. Hij gaf les aan de ‘Société des Entreprises Générales d’Aéronautique’ in Gosselies waar hij SABENA-piloten opleidde. In 1923 verzorgde hij als piloot de eerste handelsvlucht van SABENA tussen Evere en Lympne (UK). Een ernstig ongeval in 1923 maakte een einde aan zijn officiële carrière als piloot. In zijn vrije tijd bleef hij actief binnen het luchtvaartmilieu.

Een zwaar ongeval maakt ongelukkiger wijze een einde aan zijn beroepsloopbaan als vlieger. Gewond aan het hoofd, verliest hij zijn vliegvergunning. Het is met de dood in het hart dat hij de luchtvaartwereld moet verlaten. Maar Albert is er niet de man naar om zich te laten ontmoedigen en beslist om zich in zaken te storten. Hij vertrekt naar Frankrijk, te Revin, in de Maasvallei

om er een fabriek te stichten: “Les Nouvelles Émailleries Martin”. Hij brengt zodoende zijn technische kennis in praktijk en bewijst dat hij niet enkel een buitengewoon piloot is maar ook een industrieel van hoog niveau.

Al deze kwaliteiten zijn opgemerkt buiten onze grenzen en op 30 juli 1932, wordt hem het Kruis van Ridder in het Ere Legioen door de President van de Franse Republiek uitgereikt.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Albert Van Cotthem actief binnen de ‘Club National d’Aviation’ die neergevallen piloten clandestien repatrieerde naar Groot-Brittannië. Na de oorlog ontving hij het Oorlogskruis 1940. In 1937 was hij medeoprichter van de ‘Vieilles Tiges’ en na de Tweede Wereldoorlog werd hij voorzitter van ‘Gebroken vleugels’, twee organisaties die zich bekommerden om de nabestaanden van gesneuvelde vliegeniers.

In 1950 vloog Albert Van Cotthem nog een internationaal langeafstandsrecord: Brussel-Biarritz (945 km) zonder tussenlanding. Twee jaar later vertolkte hij de luchtacrobatie in de kortfilm 'le danseur des nuages' van cineast Paul Pichonnier.

Albert Van Cotthem werd in 1948 verkozen tot eredeen van de arbeid wegens zijn uitzonderlijke loopbaan in de Belgische militaire, burgerlijke en sportieve luchtvaart. Hij droeg de ketting met trots en had steeds een etui bij waarin het teken opgeborgen werd. In 1962 overleed Van Cotthem schielijk te Brussel. Postuum kreeg hij de 'Médaille de l'aéronautique' van Frankrijk toegekend.

Het graf van Albert van Cotthem
Beschermd als monument sinds 16/12/2019
(foto: Frans Van Humbeek)

Albert Van Cotthem huwde in Sint-Pieters-Leeuw op 5 november 1913 met Vander Gucht Martha Anna Paulina.
Hierna vindt u van beiden de kwartierstaat.

Bronnen:

Agentschap Onroerend Erfgoed

De Vieilles Tiges van de Belgische Luchtvaart

Heemkring Okegem

Rijksarchief, Burgerlijke Stand en parochieregisters

Familysearch, Burgerlijke Stand en parochieregisters

Rita Van Isveldt, Gezinsreconstructie Pamel

Het artikel uit de zomerreeks verscheen in Het Nieuwsblad van 20 augustus 2020.

Samengesteld door Gilbert Buyst

Kwartierstaat van Van Cotthem Albert

1. **Van Cotthem Joannes Albertus**,
 ° Okegem, 31/12/1890 (*akte 1*)
 + Brussel, 20/09/1962
 zoon van Eduard (zie 2) en Verbeiren Rosalia (zie 3)
 x Sint-Pieters-Leeuw, 05/11/1913 (*akte 46*) met
Vander Gucht Martha Anna Paulina, (*zie kwartierstaat*)
 ° Sint-Pieters-Leeuw, 16/09/1895
 dochter van Antonius en Borremans Maria Louisa

Generatie 2 – Ouders

2. **Van Cotthem Eduardus**, herbergier, slachter
 ° Okegem, 23/10/1865 (*akte 21*)
 + Ruisbroek, 28/06/1929
 zoon van Petrus Josephus (zie 4) en Mahieu Amelia (zie 5)
 x Pamel, 11/04/1888 (*akte 1*) met
3. **Verbeiren Rosalia**, herbergierster
 ° Welle, 10/07/1861 (*akte 8*)
 + Ruisbroek, 21/05/1934
 dochter van Petrus (zie 6) en Van Vaerenberg Theresia (zie 7)

Generatie 3 – Grootouders

4. **Van Cotthem Petrus Josephus**, landman
 ° Meerbeke, 14/09/1821 (*akte 58 en huwelijksakte*)*
 * *In de geboorteakte worden de voornamen Petrus Joannes weergegeven en als moeder Van Den Haute Catharina*
 + Okegem, 14/10/1888 (*akte 9*)**
 zoon van Joannes (zie 8) en Van Den Haute Catharina (zie 9)
 x Okegem, 18/09/1856 (*akte 5*) ** met
 ** *in de huwelijksakte en overlijdensakte is de moeder weergegeven als Van Houthem Catharina*
5. **Mah(i)eu Amelia**, arbeidster
 ° Okegem, 06/09/1825 (*akte 12 en huwelijksakte*)
 + Okegem, 28/04/1884 (*akte 4*)
 dochter van Joannes Baptista (zie 10) en Van de Perre Barbara (zie 11)
6. **Verbeiren Petrus**, werkman, dagloner
 ° Welle, 14/02/1819 (*akte 7*)
 + Welle, 24/08/1886 (*akte 31*)
 zoon van Joannes Baptista (zie 12) en Dierickx Francisca Cornelia (zie 13)
 x Welle, 29/01/1851 (*akte 2*) met
7. **Van Vaerenberg Theresia**,
 ° Welle, 26/01/1818 (*akte 4, aangifte door Van Vaerenberg Pierre*)
 + na 1886
 natuurlijke dochter van Van Varenbergh Maria Joanna (zie 15)

Generatie 4 – Overgrootouders

8. Van Cotthem Joannes, landbouwer

° Meerbeke, 11/05/1785 (*akte blad 1674*)

+ Meerbeke, 12/07/1836 (*akte 35*)

zoon van (Gasparus) Josephus (zie 16) en Papeliers Maria Anna (zie 17)

x Pamel, 26/08/1820 (*akte 18*) met

9. Van Houthem Catharina,

° Pamel, 27/03/1792 (*huwelijksakte*)

+ Meerbeke, 16/03/1830 (*akte 22*)

dochter van Mattheus (zie 18) en Van Bellingen Theresia (zie 19)

10. Mahieu Joannes Baptista, landbouwer

° Ath, parochie Saint-Julien, 12/01/1778 (*PR blad 229/23*)

+ Okegem, 05/11/1850 (*akte 5*)

zoon van François (zie 20) en Lelievre Marie Catherine (zie 21)

x Okegem, 03/10/1804 (11 vendimiaire an 13) (*akte 2*) met

11. Van de Perre Barbara, spinster

° Okegem, 17/10/1781 (*huwelijksakte*)

+ Okegem, 30/01/1845 (*akte 2*)

dochter van Laurijs (zie 22) en Ertvelt Maria Catharina (zie 23)

12. Verbeiren Joannes Baptista, wever

° Kerksken, 02/02/1794 (*huwelijksakte*)

+ Welle, 27/01/1850 (*akte 4*)*

zoon van Judocus (zie 24) en Van den Storme Maria Judoca (zie 25)

* *Was weduwnaar in derde huwelijk van Van Vaerenbergh Maria Joanna (zie 15)*

x Welle, 24/11/1815 (*akte 9*)** met

** *In de huwelijksakte wordt de familienaam als Beerens weergegeven*

13. Diericckx Francisca Cornelia, spinster

° Welle, 31/12/1789 (*huwelijksakte*)

+ Welle, 25/01/1830 (*akte 27*)

dochter van Peeter Antoon (zie 26) en Ghysens (Gysels) Joanna Maria (zie 27)

14. -

15. Van Vaerenberg Maria Joanna, spinster

° Welle, 13/08/1794 (*akte blad 121*)

+ Welle, 23/10/1849 (*akte 35*)*

dochter van Petrus (zie 30) en Verhofstadt Maria (zie 31)

* *Bij overlijden was ze echtgenote van Verbeiren Joannes Baptista (zie 12)*

Generatie 5 – Betovergrootouders

16. Van Cotthem (Gasparus) Josephus,

° Meerbeke, 25/12/1754 (*PR akte blad 883*)

+ Meerbeke, 20/01/1824 (*akte 4*) *

zoon van Guilielmus (zie 32) en Janssens Joanna Maria (zie 33)

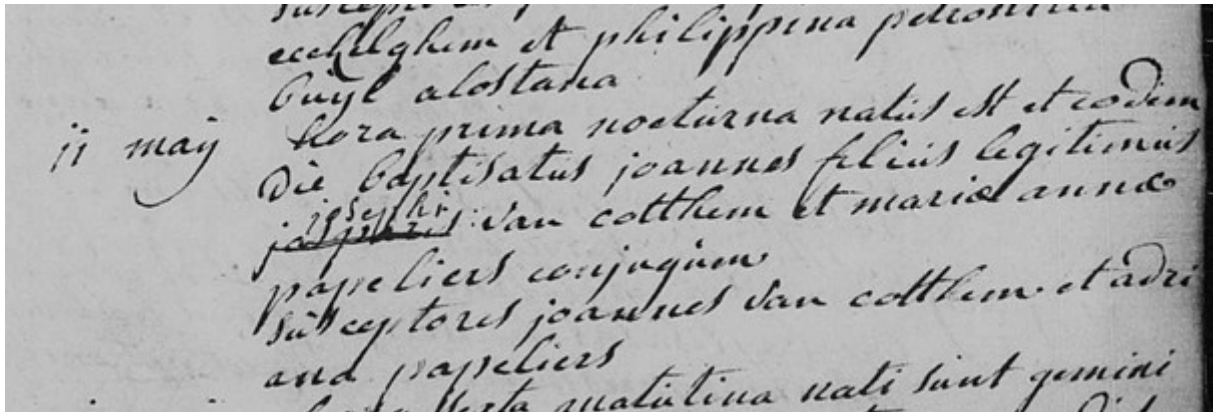
* *man in tweede huwelijk van De Smet Anna Maria*

x Meerbeke, 20/09/1778 (*akte blad 1245*) met

17. Papeliers Maria Anna,

° Meerbeke, 21/04/1756 (*akte blad 1039*)

+ Meerbeke, 11/03/1793 (PR akte blad 1907, begraven op 13/03/1793)
dochter van Petrus (zie 34) en Goutswilders Catharina (zie 35)

Doopakte van Van Cotthem Josephus

18. **Van Houtem Mattheus**, herbergier, landbouwer
 - Pamel, 20/02/1762 (GR Pamel)
 - + Pamel, 17/12/1843 (GR Pamel)
 - zoon van Judocus (zie 36) en De Bleser Catharina (zie 37)
 - x Pamel, 22/06/1791 (PR akte blad 275) met
19. **Van Bellingen Theresia**,
 - Pamel, 12/05/1771 (GR Pamel)
 - + Pamel, 05/10/1824 (GR Pamel)
 - dochter van Petrus Arnoldus (zie 38) en Ertveldt Elisabeth (zie 39)
20. **Mahieu(x) François**,
 - Ormeignies, ca 1743 (33 jaar bij huwelijk)
 - +
zoon van Laurent en Choin Jeanne (+ Herchies)
 - x Ath, parochie Saint-Julien, 07/02/1776 (PR akte blad 766) met
21. **Lelievre Marie Catherine Gabriel**,
 - Ath, ca 1743 (33 jaar bij huwelijk)
 - +
dochter van Thomas (+ Valenciennes) en Lenoir Alexandrine (+ Ath, 03/08/1787)
22. **Van de Perre Laureys (Laurentius)**,
 - Okegem, 14/09/1738 (PR blad 41)
 - + Okegem, jaar 9 (Klapper akte 26)
 - zoon van Joannes (1706-1762) en Pardaens Magdalena (◦ Pamel, 1702)
 - x Pamel, 30/11/1769 (PR akte blad 225) met
23. **(H)Ertvel(d)t Maria Catharina**,
 - Pamel, 27/06/1745 (GR Pamel)
 - + Okegem, 14/11/1820 (akte 6)
 - dochter van Joannes (◦ SKLennik, 11/09/1708 – + Pamel, 13/11/1784) en Van der Kelen Maria Anna (◦ Pamel, 22/03/1722 – + Pamel, 13/03/1795)

24. Verbeeren Judocus,

° Asse, ca 1769 (35 jaar bij overlijden)
+ Kerksken, 18/07/1804 (29 messidor an 12) (*akte 25*)
x Kerksken, 07/09/1793 (*PR akte blad 508*) met

25. Van den Storm Maria Josina,

° Kerksken, 05/03/1773 (*PR akte blad 295*)
+ Kerksken, 27/04/1836 (*akte 12*)
dochter van Joannes Baptist(1746-1820) en Baeyens Joanna (1745-1792)

26. Dierickx Pieter Antoon,

° Welle, 23/03/1756 (*PR akte blad 246*)
+ Welle, 24/05/1814 (*akte 12*)
zoon van Gabriel (° en + te Welle) en Braeckman Francisca (° Erembodegem – +
Welle)
x Welle, 14/06/1789 (*PR akte blad 31*) met

27. Gysels Joanna Maria,

° Welle, 22/02/1765 (*akte blad 13*)
+ Welle, 14/04/1809 (*akte 9*)
dochter van Cornelius (° Denderhouten en + Welle) en Troch Joanna (° Haaltert en +
Welle)

30. Van Vaerenberg Petrus, dagloner

° Welle, 26/11/1764 (*PR akte blad 12*)
+ Welle, 01/03/1834 (*akte 6*)
zoon van Adrianus (+ Welle) en De Feyter Theresia (+ Welle)
x Welle, 17/05/1792 (*PR akte 37*) met

31. Verhofstadt Maria, spinster

° Erembodegem, 24/06/1756 (*PR akte blad 32*)
+ Welle, 30/08/1843 (*akte 17*)
dochter van Antonius (+ Aalst) en Hutsebaut Albertina (+ Aalst)

Generatie 6 – Ooudouders

32. Van Cotthem Guilielmus,

° Meerbeke, 01/12/1715 (*PR akte blad 518*) of 23/03/1717 (*PR akte blad 525*)
+ Meerbeke, 17/06/1784 (*PR blad 1862*)
zoon van Petrus (1666-1737) en Crispeels Adriana (1682-1761) (x Meerbeke,
16/01/1707)
x Meerbeke, 02/02/1743 (*PR blad 923*) met

33. Janssens Joanna Maria,

° ca 1719 (88 jaar bij overlijden, ex Brussel)
+ Meerbeke, 13/01/1807 (*akte 3*)

34. Papeliers Petrus,

° Meerbeke, 07/08/1711 (*PR akte blad 498*)
+ Meerbeke, 17/05/1766 (*PR akte blad 1283*)
zoon van Judocus en Bruggemans Anna (+ Meerbeke, 16/08/1711)
x met Meerbeke, 01/05/1749 (*PR akte blad 937*)

35. Goutswilders Catharina,

° Meerbeke, 08/01/1724 (*blad 653*)

+ Meerbeke, 25/01/1787 (*PR blad 1874*)
dochter van Joannes (+ 1744) en Egerickx (Egeris) Maria (+1737)

36. Van Houtem Judocus, landbouwer

° Pamel, 28/10/1727 (*GR Pamel*)
+ Pamel, 09/06/1800 (*GR Pamel*)
zoon van Mechior (1693-1746) en Appelmans Elisabeth (1695-1776)
x Pamel, 05/05/1753 (*GR Pamel*) met

37. De Bleser Catharina,

° Pamel, 14/09/1727 (*GR Pamel*)
+ Pamel, 24/02/1775 (*GR Pamel*)
dochter van Martinus (+ 1741) en Daniels Anna

38. Van Bellingen Petrus Arnoldus

° Pamel, 09/04/1719 (*GR Pamel*)
+ Pamel, 08/12/1801 (*GR Pamel*)
zoon van Ludovicus (1688-1763) Buydens Cornelia (1684-1754)
x1 Pamel, 30/08/1740 met Kestens Berlindis (+ 03/01/1757) (*GR Pamel*)
x2 met

39. Hertveldt Elisabeth

° Sint-Kwintens-Lennik, 22/09/1730 (*PR akte blad 242 – F128*)
+ Pamel, 23/05/1809 (*GR Pamel*)
dochter van Franciscus en Jacquemijns Catharina

Samengesteld door Gilbert Buyst

KWARTIERSTAAT VANDER GUCHT MARTHA ANNA PAULINA

Kwartierstaat van Vander Gucht Martha Anna Paulina

1. Vander Gucht Martha Anna Paulina

° Sint-Pieters-Leeuw; 16/09/1895 (*akte 183*)
dochter van Antonius (zie 2) en Borremans Maria Ludovica (zie 3)
x Sint-Pieters-Leeuw, 05/11/1913 (*akte 46*) met
Van Cotthem Joannes Albertus, (*zie kwartierstaat*)
° Okegem, 31/12/1890 (*akte 1*)
+ Brussel, 20/09/1962
zoon van Eduard en Verbeiren Rosalia

Generatie 2 – Ouders

2. Vander Gucht Antonius, mandenmaker, herbergier

° Sint-Pieters-Leeuw, 27/03/1850 (*akte 29*)
+ na 1913
zoon van Egidius (zie 4) en Cosyns Paulina (zie 5)
x Sint-Pieters-Leeuw, 22/06/1892 (*akte 23*) met

3. Borremans Maria Ludovica, herbergierster

° Sint-Pieters-Leeuw, 14/05/1859 (*akte 54*)
+ Sint-Pieters-Leeuw, 18/07/1905 (*akte 79*)
dochter van Joannes Franciscus (zie 6) en Bosmans Anna (zie 7)

Generatie 3 – Grootouders

4. **Vander Gucht Egidius Josephus**, landbouwer
 - Sint-Pieters-Leeuw, 09/09/1806 (*akte 85*)
 - + Sint-Pieters-Leeuw, 20/01/1862 (*akte 10*)
 - zoon van Guilielmus (zie 8) en Borremans Anna Catharina (zie 9)
 - x Sint-Pieters-leeuw, 04/01/1844 (*akte 1*) met
5. **Cosyns Paulina**, herbergierster, pachteresse
 - Sint-Pieters-Leeuw, 18/12/1819 (*akte 107*)
 - + na 1892
 - dochter van Joannes (zie 10) en Keymolen Joanna (zie 11)
6. **Borremans Joannes Franciscus**, pachter
 - Sint-Pieters-Leeuw, 25/06/1810 (*akte blad 25*)
 - + Sint-Pieters-Leeuw, 06/10/1866 (*akte 206*)
 - zoon van Philippus (zie 12) en Veldekens Joanna Maria (zie 13)
 - x1 Sint-Pieters-leeuw, 24/07/1845 met Elsocht Maria Elisabeth (+ SPLeeuw, 15/11/1848)
 - x2 Ruisbroek, 07/06/1849 (*akte 3*) met
7. **Bosmans Anna**, landbouwster
 - Ruisbroek, 20/04/1821 (*akte blad 2*)
 - + Sint-Pieters-Leeuw, 08/11/1900 (*akte 127*)
 - dochter van Michael (zie 14) en Degreef Elisabeth (zie 15)

Generatie 4 – Overgrootouders

8. **Vander Gucht Guilielmus Josephus**, winkelier
 - Halle, ca 1775 (77 jaar bij overlijden)
 - + Sint-Pieters-Leeuw, 21/04/1852 (*akte 29*)
 - zoon van Franciscus (zie 16) en Vleminckx Jacqueline (zie 17)
 - x Sint-Pieters-Leeuw, 10/04/1796 (*PR akte*) met
9. **Borremans Anna Catharina**,
 - Sint-Pieters-Leeuw, 11/12/1766 (*PR blad 202*)
 - + Sint-Pieters-Leeuw, 27/12/1850 (*akte 95*)
 - dochter van Antonius (zie 18) en Heymans Maria Anna (zie 19)
10. **Cos(e)yns Joannes**, pachter
 - Sint-Pieters-Leeuw, 01/01/1771 (*PR akte blad 242*)
 - + Sint-Pieters-leeuw, 29/05/1858 (*akte 39*)
 - zoon van Jacques (zie 20) en Devoghel Petronilla (zie 21)
 - x Sint-Pieters-Leeuw, 15/04/1807 (*akte 8*) met
11. **Keymolen Joanna**, pachteresse
 - Sint-Pieters-Leeuw, 20/01/1779 (*PR akte blad 2*)
 - + Sint-Pieters-leeuw, 08/03/1857 (*akte 21*)
 - dochter van Joannes Baptist (zie 22) en Coomans Joanna (zie 23)
12. **Borremans Philippus**, pachter
 - Ruisbroek, 19/02/1766 (*PR akte blad 41*)
 - + Sint-Pieters-Leeuw, 19/07/1822 (*akte 28*)
 - zoon van Petrus (zie 24) en Amelryckx Joanna Maria (zie 25)
 - x Sint-Pieters-Leeuw, 15/05/1793 (*PR akte*) met

13. **Veldekens Anna Maria**, pachteresse
° Sint-Pieters-Leeuw, 05/03/1764 (*PR akte blad 174*)
+ Sint-Pieters-Leeuw, 17/03/1839 (*akte 20*)
dochter van Jean Baptiste (zie 26) en Van Cutsem Joanna Maria (zie 27)

14. **Bosmans Michael**,
° Ruisbroek, 09/06/1792 (*PR akte blad 67*)
+ Ruisbroek, 26/05/1870 (*akte 30*)
zoon van Sebastianus (zie 28) en De Vos Anna (zie 29)
x Ruisbroek, 18/07/1820 (*akte blad 4*) met

15. **Degreef Elisabeth**,
° Sint-Pieters-Leeuw, 28/07/1787 (*PR akte*)
+ Ruisbroek, 07/01/1866 (*akte 3*)
dochter van Martin (zie 30) en De Greef Anna Maria (zie 31)

Generatie 5 – Betovergrootouders

16. **Vander Gucht Franciscus**
° Halle, ca 1726 (73 jaar bij overlijden)
+ Halle, 12/04/1799 (23 germinal an 7) (*akte*)
zoon van Joannes en Pilot Joanna (+ Halle, 1752)
x Halle, 10/11/1754 (*PR akte blad 2816*) met

17. **Vleminckx Jacoba Jacqueline**,
° Halle, 22/06/1735 (*PR akte blad 1067*)
+ Halle, 25/06/1809 (*akte blad 40v*)
dochter van Nicolaas en Wouters Adriana (+ Halle 15/12/1772) (x Halle, 15/06/1727
blad 2747)

18. **Borremans Antonius**,
° Sint-Pieters-Leeuw, 03/11/1731 (*PR akte blad 208*)
+ Sint-Pieters-Leeuw, 15/03/1804 (24 ventôse an 12) (*akte 35*)
zoon van Franciscus (° 1706) en Michiels Anna (° 1702)
x Sint-Pieters-Leeuw, 19/04/1761 (*PR akte*) met

19. **Heymans Maria Anna**,
° Sint-Pieters-Leeuw, 01/06/1730 (*PR akte blad 199*)
+ Sint-Pieters-Leeuw, 22/10/1791 (*PR akte*)
dochter van Philippus en

20. **Cosyns Jacobus**,
° Sint-Pieters-Leeuw, 30/08/1744 (*PR akte blad 309*)
+ Sint-Pieters-Leeuw, 13/10/1782 (*PR akte*)
zoon van Joannes Baptist (° 1713) en Vitte Joanna Maria (+ 1789)
x Sint-Pieters-leeuw, 10/09/1767 (*PR akte*) met

21. **Devoghel Petronille**,
° Sint-Pieters-leeuw, 26/04/1744 (*PR akte blad 307*)
+ Sint-Pieters-leeuw, 24/06/1799 (*klapper*)
dochter van Petrus en Vanderkelen Maria

22. **Keymolen Joannes Baptista**,
° Sint-Pieters-Leeuw, 06/10/1734 (*PR akte blad 229*)
+ Sint-Pieters-leeuw, 24/11/1819 (*akte 38*)

zoon van Franciscus en Bosmans Elisabeth
x Ukkel, 21/09/1763 (PR akte 2662) met

23. Coomans Joanna,

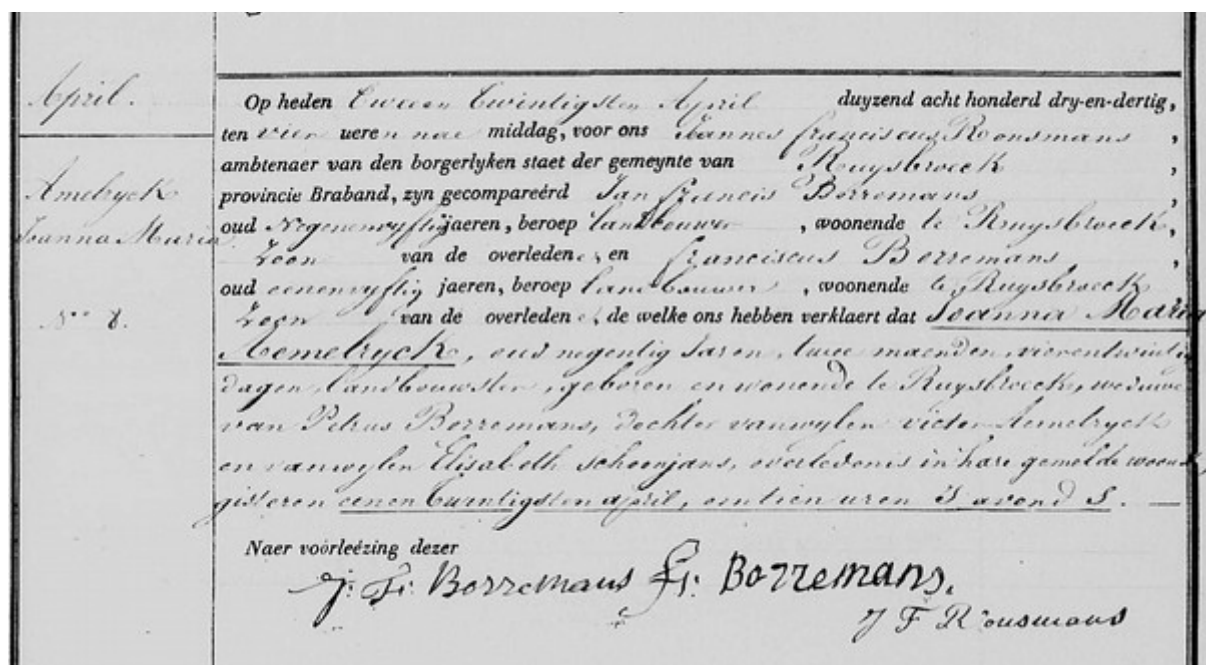
° Ukkel, 26/09/1742 (PR akte 1590)
+ Sint-Pieters-leeuw, 18/04/1821 (akte 24)
dochter van Franciscus (+ 1760) en Vanhalen Catharina (1716-1800)

24. Borremans Petrus, mandenmaker

° Sint-Martens-Lennik, ca 1730 (75 jaar bij overlijden)
+ Ruisbroek, 28/09/1805 (6 vendémiaire an 14) (akte 1)
zoon van Engelbert (° Halle 1854) en Cromphout Marie Catherine (° Halle 1854)
x Ruisbroek, 10/07/1762 (PR akte blad 142) met

25. Amelryckx Joanna Maria (Catharina),

° Ruisbroek, 10/12/1744 (PR akte blad 20)
+ Ruisbroek, 21/04/1833 (akte 8) (90 jaar 2 maand en 24 dagen oud)
dochter van Victor (1707-1762) en Schoonjans Elisabeth (1709-1761)

Overlijdensakte Amelryckx Joanna Maria, 90 jaar, 2 maanden en 24 dagen oud

26. Veldekens Jean Baptiste,

° Watermaal-Bosvoorde, 17/12/1718 (PR akte blad 489)
+ Sint-Pieters-leeuw, 31/12/1788 (PR akte)
zoon van Matheus (1676-1761) en Van Den Plas Petronella (1689-1742)
x Sint-Pieters-Leeuw, 28/05/1763 (PR akte) met

27. Van Cutsem Joanna Maria,

° Sint-Pieters-Leeuw, 23/06/1734 (PR akte blad 228)
+ Sint-Pieters-Leeuw, 24/09/1779 (PR akte blad 4)
dochter van Tobias (1690-1761) en Crockaert Maria Josepha (1699-1759)

28. Bosmans Sebastianus (Maximilianus),

° Sint-Pieters-Leeuw, 23/03/1760
+ Ruisbroek, 23/04/1814 (akte blad 2)

zoon van Michael (°1724) en Devoghel Joanna (°1768)
x Vorst, 16/08/1791 *PR akte blad 17*) met

29. De Vos Anna,

° Vorst, 27/08/1768 (*PR akte blad 135*)

+

dochter van Henricus (°1737) en Van Der Heyden Martine (x Vorst, 03/05/1767)

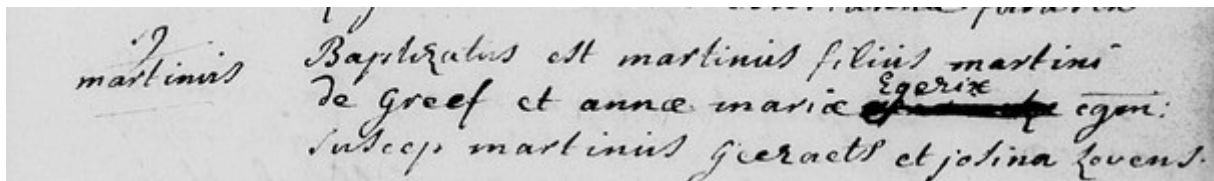
30. De Greef Martin,

° Sint-Pieters-Leeuw, 09/08/1761 (*PR akte blad 147*)

+ Ruisbroek, 05/04/1814 (*akte blad 2*) (*echtgenoot in 2de huwelijk van Hofmans Joanna*)

zoon van Martinus en Egerix Anna Maria

x Ruisbroek, 08/02/1779 (*PR akte*) met

Doopakte Martinus De Greef

31. De Greef Anna Maria,

° Ruisbroek,

+ Ruisbroek, 10/01/1795 (*PR akte blad 30*)

dochter van Petrus

Samengesteld door Gilbert Buyst

RAADPLEGING BRUGERLIJKS STAND

Raadpleging registers Burgerlijke Stand: stand van zaken

Er bestaat nogal wat onduidelijkheid over de recente wetwijziging m.b.t. de raadpleging van de registers van de Burgerlijke Stand (wet van 21 december 2018). Er is een Koninklijk Besluit in voorbereiding dat uitvoering geeft aan de bepalingen in verband met (1) afschriften en uittreksels van akten van de burgerlijke stand (art. 29) en (2) de raadpleging voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden (art. 79). Het gaat zowel om de openbare als de niet-openbare akten. De FOD Justitie laat ons weten dat – in afwachting van dit KB – de huwelijksakten van 75 jaar oud en de overlijdensakten van 50 jaar oud kunnen geraadpleegd worden onder dezelfde voorwaarden als die voor de raadpleging van de akten ouder dan 100 jaar. Voor het Rijksarchief verandert er in de praktijk momenteel niets.

De overdracht van de papieren registers van de Burgerlijke Stand (ca. 15 strekkende kilometer, deels in slechte materiële staat) uit de rechtbanken van eerste aanleg is een bijzonder omslachtige operatie. Vorig jaar werd hiermee van start gegaan, maar het is een werk van lange adem.

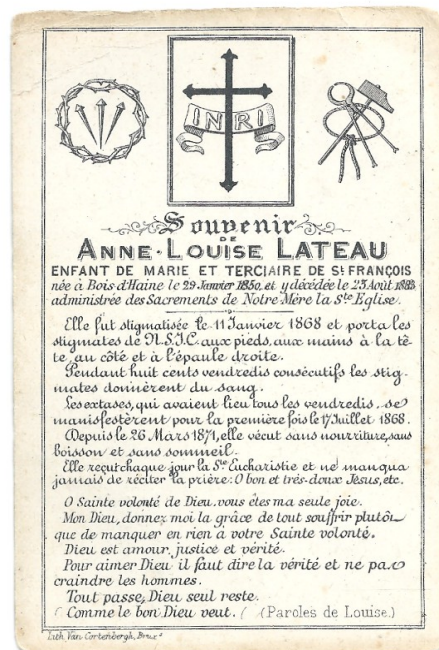
Enkele rechtbanken hebben de voorbije maanden al registers overgedragen voor de periode 1919-1969. De opstart van drie nieuwe scanateliers in Beveren, Leuven en Mons, specifiek voor de Burgerlijke Stand, heeft ten gevolge van de COVID-crisis vertraging opgelopen. We focussen momenteel op de ontwikkeling van een nieuwe online genealogische zoekomgeving.

Daarnaast wordt het bestaande digitale aanbod bij de gemeenten in kaart gebracht, zodat we bij de digitalisering van de Burgerlijke Stand prioriteit kunnen geven aan die steden en gemeenten die zelf nog geen digitaal aanbod hebben. Wordt vervolgd.

Bron: Rijksarchief, Nieuwsbericht, 16/11/2020

LOUISE LATEAU

Af en toe ontvangen we een merkwaardig doodsprentje.

Louise Lateau

Anne Louise Lateau werd geboren in het dorpje Bois d'Haine, een deelgemeente van Manage in Henegouwen. In Bois d'Haine is een straat naar haar genoemd wat onze aandacht trok. Eén maand na haar geboorte overlijdt haar vader Grégoire. Moeder moet als kleermaakster overleven met drie kinderen.

Het prentje vermeldt dat Louise 'Tertiariis van Sint-Franciscus' was. Dat zijn mensen die buiten een kloosterorde toch volgens een bepaalde regel leven, in dit geval de regel van Sint-Franciscus. Soms worden de leden ook vermeld als 'lid van de Derde Orde van Sint-Franciscus'.

Vandaag bestaan zulke Derde Orde nog nauwelijks, maar tussen 1850 en 1950 waren ze zeer populair.

Louise Lateau trok tijdens haar leven heel wat aandacht in kerkelijke kringen omdat ze jarenlang zgn. **stigmate** vertoonde: de wonden van Christus aan handen en voeten. En eigenaardig genoeg, steeds op een vrijdag.

Ze onderging vele **onderzoeken** van allerlei wetenschappers. Een uitleg zou zijn dat na het eten grote bloedconcentraties onder haar huid plaatsvonden, waar die bij andere mensen in de spijsverteringsorganen voordoet. Louise had inderdaad een eetstoornis, ze at vele dagen niet.

De bisschop van Henegouwen, mgr. Dumont, steunde haar. Maar hij was zelf zeer omstreden wegens zijn autoritair gedrag. Hij werd dan ook geschorst door het Vaticaan.

De nieuwe bisschop sloot het dossier van Louise Lateau snel af. Na haar dood geraakte Louise dan ook snel in de vergetelheid. Alhoewel we in onze collectie prentjes toch een herinneringsprentje uit 1938 kunnen vinden. En op wikipedia lezen we zelfs dat de bisschop van Doonik in 1991 nog haar zaligverklaring aanvraag. Dit werd in 2009 door het Vaticaan evenwel geweigerd.

Jan Erkelbout

ONBEGRENSD BRABANT

‘Onbegrensd Brabant’, een boek over veel verschillende grenzen van het hertogdom Brabant. Brabant en Europa komen samen in Brussel

Het in Nederland uitgegeven ‘Brabant Onbegrensd’ is begin mei met stille trom verschenen, omdat de corona-situatie een officiële presentatie niet toestond. Literair schrijver Stijn van der Loo, journalist Paul Spapens en dichter JACE van de Ven hebben er drie jaar lang aan hebben gewerkt. De drie auteurs kozen voor Brabant, omdat ze alle drie Brabanders zijn, in hart en nieren. Het werd een boek over de grenzen van het aloude hertogdom Brabant en het hedendaagse Europa. Een boek van 190 pagina’s, bestaande uit 8 hoofdstukken. De 3 auteurs noemen het boek liever een cultuurproject, om recht te doen aan de bijzondere opzet en inhoud. De publicatie werd mogelijk dank zij steun van verschillende fondsen, zoals o.a. het Prins Bernhard Cultuurfonds, het VSBfonds en Omroep Brabant. De 3 auteurs waren niet aan een ‘proefstuk’ bezig; ze werkten al eerder samen. **Paul Spapens** (1949) is echter de meest actieve auteur. Hij was dagbladjournalist en schreef tientallen boeken, vooral over volksgeloof en immaterieel erfgoed. Voor het laatste hoofdstuk, het deel over Brussel, deed hij na uitgebreide lectuur een beroep op Machteld de Schrijver. Samen zijn ze op stap geweest voor de ‘lockdown’, voor 12 maart 2020.

In het boek staan acht verschillende vormen van grenzen, zowel materiële als immateriële, beschreven. Het was de bedoeling van de 3 auteurs om via verschillende literaire genres (artikels, gedichten, een verhaal) en 8 hoofdstukken te tonen hoe mensen zowel in het verre verleden als meer recente tijden hun eigen grenzen optrekken. Het boek is echter ook een pleidooi om die grenzen te slechten, ze over te steken en op die manier andere mensen te ontmoeten. De auteurs hebben immers de overtuiging dat de grens een constructie is, die de blik op de wereld beperkt. In deze corona-tijd is dit thema onvoorzien zeer actueel.

De verschillende soorten grenzen worden eerst door Paul Spapens journalistiek beschreven. Vervolgens komt Stijn van der Loo aan het woord, die in de voetsporen van Spapens treedt. Geïnspireerd door dezelfde grenzen schrijft hij in elk van de acht hoofdstukken een verhaal: zo komt ook een compleet literair boek tot stand. Op zijn beurt is ook de 3de auteur en dichter JACE van de Ven Spapens achterna gereisd. Hij heeft interessante details van dezelfde grenzen in gedichten verwerkt. Elk hoofdstuk wordt met een gedicht afgesloten. Het boek is ook bijzonder, door een beperkt aantal illustraties. Het boek is immers een creatie van veel woorden, die moeten spreken. De afbeeldingen, aquarellen en speciaal hiervoor gemaakte ‘grenzenschilderijen’ zijn van de hand van Felice Hanssen. Tenslotte komt er op het einde van elk hoofdstuk ook een historische landkaart, of details van landkaarten, van het hertogdom Brabant. Deze afbeeldingen werden ter beschikking gesteld door de Brabant-Collectie van de ‘Tilburg University’, 1 van de belangrijkste Brabantse onderwijsinstellingen. De grenzen die worden beschreven zijn onder andere fysieke grenzen (vaak waterwegen), ondergrondse grenzen (De Peelrandbreuk), grenzen aangeduid door grenspalen en Januskoppen. Maar ook

de religieuze grens in het noordwesten van de provincie Noord-Brabant, de taalgrens ten zuiden van Brussel en de Europese grenzen in Brussel.

In het eerste hoofdstuk wordt stilgestaan bij het voetveer, dat de verbinding vormt tussen Sint-Agatha en Middelaar, of een overgang tussen Brabant en Noord-Limburg. De fysieke grens is de Maas. De bewoners aan beide oevers omschrijven het gebied aan de overkant als ‘over-Maas’.

Het tweede hoofdstuk staat stil bij een onzichtbare, ondergrondse en unieke grens, de Peelrandbreuk, bovengronds zichtbaar door verschillende soorten planten en begroeiingen, naar gelang de bodem grof en fijnkorrelig zand heeft. Deze grens is een deel van een tektonische breuk, lopende van Bonn naar de Noordzee.

In het derde hoofdstuk is de grens de Schelde en wordt ‘Klein Brabant’ in België beschreven. Het is ook de naam van de regionale V.V.V. Deze regio werd al vermeld in een document van 1517, maar toen waren het slechts 3 dorpen. De naam van de regio is natuurlijk niet zo bekend als de Kempen en het Pajottenland. ‘Klein-Brabant’ was een voorpost en enclave van Brabant, in Vlaanderen. Aan de overkant ligt de provincie Antwerpen. In België is er ook langs Waalse kant een ‘Petit Brabant’.

Het vierde hoofdstuk gaat over de ‘kuusepaal’, een massieve eikenhouten grenspaal uit 1 stuk, geplaatst in 2003, die ook een symbool van een dialectengrens is. Het is een paal met aan de ene kant een varkens- en aan de andere kant een koeienkop, opgesteld aan de Oude Grensweg, in Oirschot. De aanleiding was een discussie over ‘kuus’. ‘Kuus’ is voor de enen een varken, en voor de anderen een kalf. Hier was er een grens tussen Oost-Brabant en West-Noord-Brabant en tussen de baronie van Breda en de meijerei van ’s Hertogenbosch en de daaraan verbonden bisdommen. Dus vandaar ook andere betekenissen voor ‘kuus’.

Het vijfde hoofdstuk beschrijft een dijk, de Zuid-Hollandse dijk, die ook de religieuze grens is tussen katholieken en protestanten, tussen Kaatsheuvel en Sprang-Capelle.

Het zesde hoofdstuk is opnieuw aan België gewijd en beschrijft de landsgrens tussen Essen en Nispen. De slagbomen tussen deze 2 gemeenten werden in 1968 verwijderd. In Nispen hebben de leegstaande gebouwen omdat ze geen herbestemming kregen kapotte ruiten of zijn ze verloederd. Overal groeit er onkruid. In Essen is het een totaal andere situatie. Sinds ’94 is er een opvallend beeld, een zwarte Januskop, een werk van Pep Andriessen met een goed gevuld en een mager gezicht. Het beeld werd geplaatst tijdens een protestactie van grensarbeiders, die door te werken in Nederland veel moesten inleveren, omdat er andere belastingsregels waren. Janus is een Romeinse god, god van het begin en het einde, van openen en sluiten, en een beschermer van poorten. De maand januari is van zijn naam afgeleid. Een andere Januskop, met een mannen-en vrouwengezicht, staat in de bossen bij Reusel. Het werd er door de heemkundekring bij de ‘Oude Brandtoren’ geplaatst, en is vergezeld van een bordje met een gedicht. Merkwaardig dus, hoe de rijksgrens tussen Noord-Brabant en België door 2 Januskoppen wordt gemarkeerd.

Ook het zevende en achtste hoofdstuk gaan over België, meer bepaald over de taalgrens in het Haspengouwse Brabant, en over Brussel. In het zevende hoofdstuk wordt het waarom beschreven van een tekstbordje, in het Latijn, over de H. Ermelindis, geplaatst bij een meidoorn in Beauchevain of Bevekom. Het was een pragmatische oplossing voor de 2 taalgemeenschappen. Goed nieuws is dat de meidoorn dit jaar verhuisd zal worden naar

Meldert, en een nederlandstalig bordje zal krijgen. Het laatste hoofdstuk gaat over Brussel, ooit hoofdstad van het hertogdom Brabant en nu Europese hoofdstad. Spapens beschrijft de wandeling, die hij samen met Machteld de Schrijver maakte. , Er zijn wel 2 kleine foutjes in het artikel geslopen, i.v.m. de plaats van de galg en de vele stadhuisbeelden.

Het boek 'Onbegrensd Brabant' is een uitgave van uitgeverij BravoBrabo. Het kost 19,90 euro. De verzendkosten bedragen 5 euro. Het boek kan worden besteld via www.mijnwebwinkel.nl/winkel/studiobbh.

Machteld de Schrijver

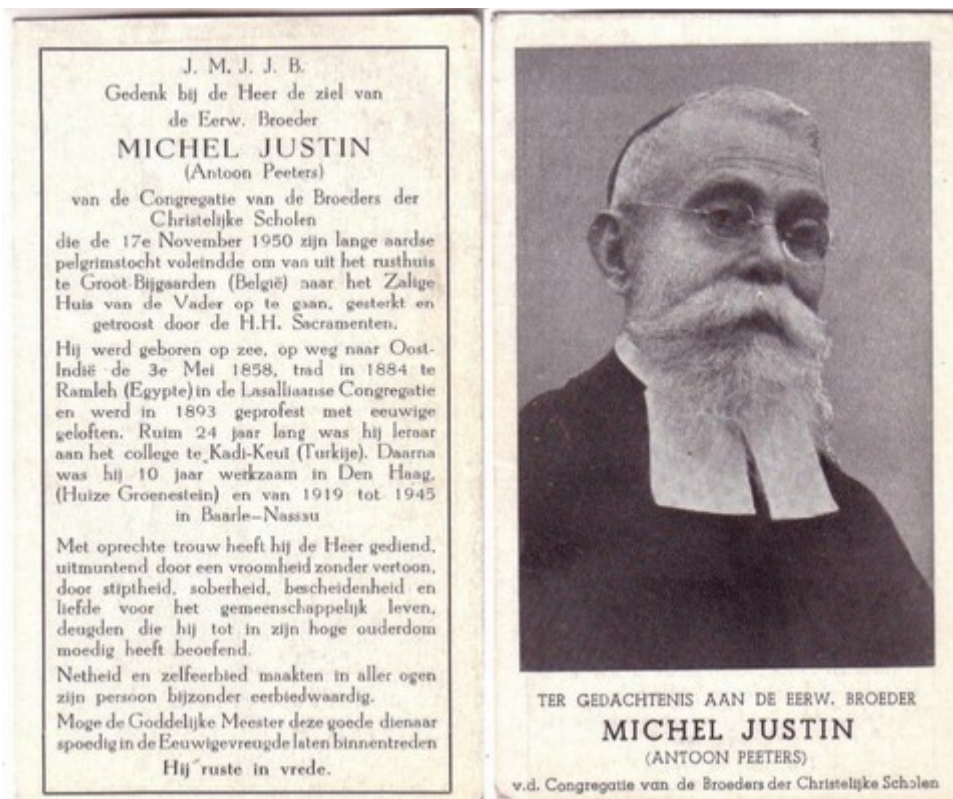
Boekbespreking voor 'Ars Toeristica' van de oudstudentenvereniging 'Toegico' van CVO Coovi

WERELDBURGER IN GROOT-BIJGAARDEN

Een wereldburger met eindstation Groot-Bijgaarden

In het documentatiecentrum van onze vereniging is heel wat te vinden over de Broeders van de Christelijke Scholen. De verklaring hiervoor is natuurlijk hun aanwezigheid gedurende meer dan 100 jaar in Groot-Bijgaarden. En zeker omdat zich hier ook hun seniorie en begraafplaats bevond. Sommige burenen van het klooster bezochten zoveel mogelijk de uitvaarten, die zeer klassiek en mystiek waren. De bidprentjes zijn door hun schenking in ons bezit gekomen.

Onderstaand bidprentje vonden we echter in het online archief www.brabantserfgoed.nl (100.000 prentjes). Van een wereldburger gesproken!

Jan Erkelbout

Verhalen van levens die overhoop worden gegooid door de Tweede Wereldoorlog.

We weten dat de oorlog en de bezetting het leven van miljoenen Belgen overhoop hebben gehaald. Voor de meesten onder hen ging het vooral om overleven en hun familie beschermen. Bij anderen hebben de omstandigheden van het conflict de waarden waarnaar ze leefden diepgaand verstoord of zelfs volledig onderuit gehaald. Via individuele lotsbestemmingen krijgen we een beter zicht op sommige aspecten van de oorlog.

De voorbije weken verschenen op de website Belgium WWII verschillende nieuwe teksten over een aantal individuele levenslopen. Hier kan je kennismaken met levens die voor altijd door de oorlog werden getekend. Dat was bijvoorbeeld het geval met Lily van Oost, echtgenote de Gerlache (<https://www.belgiumwwii.be/nl/oorlogsportretten/lily-van-oost-echtgenote-de-gerlache-de-gomery.html>)

Dit meisje uit een bevoorrecht milieu was nog maar zeventien toen haar dagelijks bestaan helemaal veranderde. Duitse soldaten namen hun intrek op het eigendom van de familie. Lily sloot zich al snel aan bij het verzet. Eind juli 1944 werd ze gearresteerd en een maand later gedeporteerd naar Ravensbrück, een paar dagen voor de bevrijding door de geallieerden. Men kan zich voorstellen hoe de deportatie haar leven voor altijd grondig heeft getekend. Claire Pahaut schetst ons een diepmenselijk portret van deze uitzonderlijke jonge vrouw.

Ook andere levens zijn zeer opvallend, zoals dat van Alice Cheraamy (<https://www.belgiumwwii.be/nl/oorlogsportretten/alice-cheramy.html>), geboren in een bescheiden gezin van Farciennes. Na haar discrete maar vastberaden inzet bij inlichtingendienst Clarence werd ze een boegbeeld in Leopoldistische kringen. Ook voor haar speelde de bezetting een hoofdrol in haar bijzondere levensloop, zoals Fabrice Maerten die heeft beschreven. Bij andere persoonlijkheden leidde de oorlog tot een voortzetting van hun eerdere politieke engagement. Dat was het geval voor de militante communist Jacques Grippa (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/jacques-grippa.html>) of voor de katholieke journalist William Ugeux (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/william-ugeux.html>). Maar soms, zoals Alain Colignon onderstreept, stuurt de oorlog een levenspad dat schijnbaar al helemaal was uitgetekend, in een volledig andere richting. Zo komt de socialistische revolutionair Walter Dauge (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/walter-dauge.html>) in het troebele water van de Nieuwe Orde terecht om later oorlogsburgemeester te worden in Flénu, en korte tijd nadien te worden doodgeschoten door het verzet.

Dit zijn slechts enkele van de nieuwe bijdragen die je kan ontdekken op de website Belgium WWII. De website werd immers nog aangevuld met nieuwe biografieën. We vermelden bijvoorbeeld die van de historicus Guillaume Jacquemyns (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/guillaume-jacquemyns.html>) bekend vanwege zijn belangrijke studies over de omstandigheden waarin de Waalse arbeidersklasse moest overleven, of die van verzetslui Albert Mélot (<https://www.belgiumwwii.be/nl/oorlogsportretten/albert-melot.html>) en Marcel Demonceau (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/marcel-demonceau.html>), en niet te vergeten de controversiële levensloop van koning Leopold III (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/leopold-iii.html>).

Kortom, met deze biografieën en bijzondere ervaringen krijg je een beter zicht op de impact die de Tweede Wereldoorlog heeft gehad op de Belgische bevolking. Maar er valt nog heel wat meer te ontdekken op de website: wacht dus zeker niet om hem (opnieuw) te bezoeken!

Bron: Cegesoma, Nieuwsbrief nr 59, oktober 2020

MIDDELEEUWSE STADSREKENINGEN ONLINE

9.476 middeleeuwse en vroegmoderne stadsrekeningen online

Mediëvisten en vroeg-modernisten, opgelet! De gedigitaliseerde stadsrekeningen van tientallen Zuid-Nederlandse steden, bewaard in het archief van de Rekenkamers in het Algemeen Rijksarchief, staan online. Het gaat om steden in de graafschappen Vlaanderen, Henegouwen en Namen; de hertogdommen Brabant, Limburg en Luxemburg; en de heerlijkheden Doornik en Mechelen. Alles bij elkaar staan nu 9.476 stadsrekeningen online, goed voor meer dan 700.000 digitale beelden.

Het behoeft geen commentaar dat het om een eersterangsbron gaat. Vele steden waren verplicht om hun jaarrekeningen, met daarin gedetailleerde overzichten van inkomsten en uitgaven, voor te leggen aan de centrale Rekenkamer. Dat heeft geleid tot het ontstaan van een indrukwekkende reeks, die nu ook digitaal beschikbaar is.

Doorwinterde historici en heemkundigen weten al langer dat stadsrekeningen een schat aan informatie bevatten, niet alleen over het economische en culturele leven, maar over de meest uiteenlopende onderwerpen. Ook voor disciplines zoals historische taalkunde of militaire en milieugeschiedenis hebben stadsrekeningen bijvoorbeeld heel wat te bieden. Interessant is vooral dat vele inkomsten en uitgaven (voor stadswerken, wedden, schuttersfeesten, processies, enz.) elk jaar terugkomen, wat een studie over een lange periode mogelijk maakt.

Klik hieronder voor een overzicht van de stadsrekeningen in onze zoekrobot:
https://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/eaid/BE-A0510_000014_802355_DUT
(onderaan deze pagina vind je een overzicht per gewest)

Enkele steden ontbreken nog, maar die komen in de loop van de volgende maanden online.

Bron: Algemeen Rijksarchief, Nieuwsbericht, 20/09/2020

VONDELINGEN

De vondelingen. Gevonden kinderen, heel lang geleden tot vandaag

Diane De Keyzer

Korte inhoud

Vondelingen zijn voorpaginanieuws. Omdat ze zo uitzonderlijk zijn, krijgen ze alle aandacht en beroeren ze de harten. Maar vondelingen zijn van altijd en van overal. Amper tweehonderd jaar geleden behoorden ongewenste kinderen nog tot de waan van de dag.

Brussel had in die tijd niet één of twee vondelingen per jaar, maar vijf per week.

Kinderen werden achtergelaten op straat, voor een café, in een kerk of in de schuif. Zonder naam, gebusseld in enkele lappen. Vaak droegen ze bij wijze van afscheid een briefje met een voornaam en melding van doopsel of niet, of een boodschap van armoede en grote nood. Anderen kregen een heiligenprentje, een kruisje of een lint mee, om te zeggen: ‘Jij bent mijn kind en ik kom je in betere tijden weer halen.’

Met *De vondelingen* wil auteur Diane De Keyzer een naam en een verhaal geven aan duizenden ongewenste en naamloze kinderen. Ze geeft een inkijk in de fascinerende wereld van vondelingenschuiven, voedsters, vondelingentransport en uitbesteding.

Ze blijft niet enkel kort bij huis, maar maakt een omweg via Italië en Frankrijk. In *De vondelingen* kijkt Diane De Keyzer niet alleen terug naar wat geweest is, maar houdt ze ook halt bij de vondelingen van onze tijden.

Kostprijs: 25,00 euro

Te koop in de betere boekhandel of bij Uitgeverij Pelckmans.

CIJNSBOEK VOOR HOEGAARDEN 1582

Een cijnsboek voor Hoegaarden uit 1582

Hoegaarden was een Luikse enclave in het hertogdom Brabant en bekleedde daardoor een wat unieke positie in de omgeving. Niet verwonderlijk dat er daar heel wat onroerende goederen (akkers, weilanden, vijvers, wijngaarden, ..) waren, die een cijnsverplichting hadden aan de Luikse prinsbisschop.

Om het beheer van al die cijnsverplichtingen in goede banen te leiden, creëerde de cijnsheffer meestal een cijnshof met enerzijds een rechtbank die (enkel) recht sprak over cijnsgerelateerde betwistingen en anderzijds een administratie om de verschuldigde gelden te innen.

Om die cijns te kunnen blijven ontvangen, moest ook elke eigendomswissel nauwkeurig genoteerd worden.

Prinsbisschop Ernst van Beieren stelde voor zijn cijnshof in Hoegaarden Jan Remwaer aan als rentmeester. Die maakte in 1582 een cijnsboek op, een overzicht van alle cijnsplichtige goederen met hun ligging, hun grootte, de aard en de huidige en vroegere bezitter.

Dit levert uiteraard een belangrijke bron aan namen op voor het Hoegaarden van het einde van de zestiende eeuw, overigens een zeer woelige periode; en van voor de aanvang van de parochieregisters die maar in 1621 beginnen. Niet alleen komen er vele inwoners van Hoegaarden zelf aan bod, maar ook eigenaars en kerkelijke instellingen van buiten de gemeente worden vermeld.

Om de percelen juist te definiëren worden heel veel toponiemen gebruikt.

Paul Vanduynhoven transcribeerde voor u de 130 folio's van het register dat in het Rijksarchief van Leuven bewaard wordt. Wij stellen u deze transcriptie op twee verschillende wijzen voor.

Enerzijds kunt u het geheel via deze link digitaal inkijken op de website van FV Leuven. Met de ctrl-F functie kunt u de tekst doorzoeken.

Maar anderzijds kunt u het geheel ook 'ter hand' nemen, dankzij de gedrukte versie van deze boeiende bronbewerking.

Bestellen

Het boek telt 110 pagina's, waarvan 99 pagina's transcriptie.

Het is tijdens de voorintekenperiode (tot 5 januari 2021) verkrijgbaar aan € 15 (inclusief verzending).

Nadien blijft het te koop aan dezelfde prijs voor FV leden of aan € 18 voor anderen (inclusief de verzendkosten voor België).

Bestellen kan via familiekundeleuven@gmail.com en mits betaling van het verschuldigde bedrag op rekening nummer BE10 0013 1130 4604 van FV regio Leuven vzw, met vermelding 'Cijnsboek Hoegaarden' en het verzendadres.

Cijnsboek van Hoegaarden

1582

Paul Vanduynhoven

NIEUWS UIT HET RIJKSARCHIEF

Digitaal aanbod uitgebreid

Het digitaal aanbod wordt verder uitgebreid! De voorbije weken zijn scans van een aantal belangrijke ancien régime-archieven online gezet.

De consulten van de Geheime Raad (1621-1794)

vormen een goudmijn voor diverse vormen van historisch onderzoek. Als hoogste regeringsorgaan speelde de Geheime Raad een cruciale rol in alle staatszaken. Zijn adviezen in talloze dossiers resulteerden in consulten die aan de vorst of zijn vertegenwoordigers werden voorgelegd. De onderwerpen die daarin aan bod komen, variëren van klachten over wantoestanden tot genadeverzoeken en benoemingen. In totaal gaat het om meer dan 55.000 scans!

Departement voor de Nederlanden van de Hof- en Staatskanselarij

Op het einde van de Spaanse Successieoorlog verwierven de Oostenrijkse Habsburgers de rechten op de Zuidelijke Nederlanden. Terwijl ze zich in Brussel door een landvoogd lieten vertegenwoordigen, creëerden ze in Wenen instellingen die hen moesten helpen bij het beheer van die verafgelegen provincies. Wat nu online staat, is het zogenaamde "algemeen

repertorium” of de ruggengraat van het bestand dat door het departement voor de Nederlanden van de Hof- en Staatskanselarij is gevormd (1717-1791). In alfabetische volgorde werden daarin – per jaar – alle behandelde dossiers opgetekend, en voorzien van een beknopte toelichting en een unieke code. Die laatste liet toenmalige archivariissen toe dossiers correct te ordenen en, indien nodig, snel terug te vinden. In afwachting van de realisatie van een nieuwe inventaris – die de oorspronkelijke orde van het bestand ambieert te herstellen – kunnen dossiers voorlopig via de (onvolledige) concordantietabel, achteraan in de bestaande inventaris, worden teruggevonden. Meer daarover, en over de ‘Chancellerie belge’, lees je in de zoekwijzer die in 2013 over het beheer van de Oostenrijkse Nederlanden te Wenen is gepubliceerd.

DAPHNIS – Databank van de ambtsgebieden van de diensten van de Belgische patrimoniumdocumentatie: 1796 tot heden

Ben je op zoek naar de oorsprong van een eigendom, een pachtovereenkomst, een erfdiensbaarheid of een erfenisaangifte? Wil je weten wie de eerste eigenaars waren van je huis? Of ben je geïnteresseerd in het hoe en waarom van een vastgoedtransactie in het verleden? Dan liggen er kansen voor je in de archieven van de aankoopcomités, registratie- en hypotheekkantoren! Deze kantoren, vandaag gegroepeerd onder de noemer Patrimoniumdocumentatie, registreren namelijk al van voor het ontstaan van België diverse akten, ten behoeve van de fiscaliteit en rechtszekerheid. Elk fiscaal kantoor heeft zijn ambtsgebied, dat bestaat uit enkele gemeenten tot een hele provincie. Het opzet van het project DAPHNIS is om een databank te creëren die deze ambtsgebieden en hun evoluties in kaart brengt. De ressorten ondergingen tal van wijzigingen doorheen de tijd, naarmate gemeentegrenzen veranderden en de werklust op de kantoren toe- of afnam. Hierdoor is het een hele klus om het juiste kantoor en de juiste archieven terug te vinden.

Lees meer over dit project via: http://www.arch.be/index.php?l=nl&m=lopend-onderzoek&r=onderzoeksprojecten&pr=daphnis-databank-van-de-ambtsgebieden-van-de-diensten-van-de-belgische-patrimoniumdocumentatie-1796-heden&utm_source=phpList&utm_medium=email&utm_campaign=Nieuwsbrief+Rijksarchie f+-+November+2020&utm_content=HTML

Bron: Rijksarchie, Nieuwsbrief, november 2020

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum!

Rouwbrieven/bidprentjes

Francis De Ridder (Groot-Bijgaarden)

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen altijd sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

BIJLAGE NIEUWSBRIEF JAARGANG 15

Buiten de agenda van onze activiteiten, ledenvergaderingen en openingsuren van ons documentatiecentrum bevat de nieuwsbrief ook steeds interessante artikels en nieuws over nieuwe uitgaven.

Om gemakkelijker terug te vinden voegen wij op het einde van elke jaargang een inhoudsopgave van alle nummers van de voorbije jaargang toe.

De nieuwsbrieven kunnen ook steeds geconsulteerd worden op onze website

<http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

INHOUDSOPGAVE

Nummer 1

Ambtenaren van de Burgerlijke Stand, hoe deden zij het?	5
Met familie op reis	6
Dilbeekse kastelen (2) – Errata	12
Dilbeekse kastelen (3)	13
Familie Duvillier en Verthé	15
Geslachtsboom Heren van Breda	15
Website Cegesoma	20

Nummer 2

Op zoek naar onze voormoeders	4
Itterbeek: klein dorp vol grote kastelen	4
Grafsteen Godefridus Palsterman	12

Nummer 3

Index overlijdens in Frankrijk 1970-2019	4
Passagierslijsten Holland-Amerika lijn	4
Dossier politieke gevangenen	4
Update raadplegingsregels Rijksarchief	5
Interessante websites	5

Nummer 4

Telling beroepen Groot-Bijgaarden 1890	3
Collectie doodsprentjes en doodsbrieven	4
Priester Joannes Baeyens	4
Historische foto's familie De Visscher	5
Schepenarchief Lennik	10
Dossiers gewapende weerstanders raadpleegbaar	12
Processen Leenhof van Brabant geïnventariseerd	13

Nummer 5

Adresboeken van Ratinckx	4
Spaanse Griep 1918	5
Begraafplaats Wambeek en Ternat	5
Dilbeek telling van 1709	6
210.000 erfgoedstukken online	9
Interessante websites	9

Nummer 6

De doodstraf in België	4
Was opa een held?	6
Website Belgium WWII	6
Interessante websites	7

Nummer 7/8

Brusselmans Jean (1884-1953)	2
Kwartierstaat Brusselmans Jean	6
Kwartierstaat Frisch Justine	8
Brusselmans Michel Ludovicus (1886-1960)	10

Nummer 9

Handgeschreven doodsprentje	4
Overgangsregeling aflevering uittreksels BS	5
Merkwaardigheden in doopregister	6
In De Gracht Simon	7
Project Demogen afgewerkt	8
Dode vondeling maar toch gedoopt	8
Huiskroniek Sint-Wivinaklooster	9
De crash van de B-24 op 23 juni 1944	10
Vergeten gebeurtenis	19
Interessante websites	19

Nummer 10

Vergeten gebeurtenis (vervolg)	4
Poot Karel Jan Frans	5
Kwartierstaat Poot Charles Jean François	6
Kwartierstaat Allecourt Gabrielle	8
Toponiemen van Brusselse Vijfhoek in kaart	10
De crash van de B-24 op 23 juni 1944 – deel 2	11
150 jaar monniken in Affligem	17

Nummer 11

Dokter Roger Lambrechts	3
Familie Lambrechts-Praet	5
Kwartierstaat Lambrechts Roger	6
Kwartierstaat Praet Marguerite	11
Monseigneur Antoon Stillemans	16
Stamboom Familie Wylock	16

Schepenregister van Vilvoorde van 1602	27
De pest in Brussel in 1668	28

Nummer 12

Van Cotthem Albert	4
Kwartierstaat Van Cotthem Joannes Albertus	7
Kwartierstaat Vander Gucht Martha Anna Paulina	11
Raadpleging Burgerlijke Stand	15
Louise Lateau	16
Onbegrensd Brabant	17
Wereldburger in Groot Bijgaarden	19
Levensverhalen overhoop gegooid door WO II	20
Middeleeuwse stadsrekeningen online	21
Vondelingen	21
Cijnsboek Hoegaarden 1582	22
Nieuws uit het Rijksarchief	23